

Затверджую

Голова приймальної комісії

НУ «Запорізька політехніка»

 проф. Віктор ГРЕШТА

«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальністю 061 «Журналістика» (освітня програма «Журналістика»).

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей, необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 061 «Журналістика» (освітня програма «Журналістика») ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (за заявою вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- головні поняття та категорії масової інформації в їх історичному становленні, розвитку та сучасному значенні;
- передумови виникнення журналістики як соціокомунікаційного явища;
- головні етапи розвитку української та зарубіжної журналістики;
- специфіку творчої діяльності журналіста;
- застосовувати знання з історії журналістики для створення сучасного журналістського тексту;
- правильно організовувати творчу та інтелектуальну діяльність для створення журналістського тексту;
- створювати журналістські тексти різних жанрів;
- пояснювати й застосовувати поняття і терміни.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Вступ до спеціальності:

Журналістика як система ЗМІ.

Принципи та функції журналістської діяльності.

Соціально-політичний вимір діяльності журналіста.

Журналістика як галузь творчої діяльності.

2. Історія української журналістики:

Особливості зародження, становлення та розвитку української журналістики.

Журналістика і становлення національної самосвідомості українства у ХІХ на початку ХХ ст.

Українська журналістика ХХ ст.

3. Історія зарубіжної журналістики:

Пражурналістські явища Європи та Америки.

Журналістика Європи та Америки ХVІІ - поч. ХVІІІ ст.

Історія зарубіжної журналістики ХХ ст.

4. Теорія журналістики:

Теорія журналістики як методологічна основа професійної підготовки журналістів.

Функціональні особливості журналістики та групи функцій за результатами впливу на аудиторію.

Місце системи ЗМІ у загальному масово-інформаційному потоці.

Соціально-правовий статус ЗМІ в політичній структурі демократичного суспільства.

5. Медіаправо:

Основні повноваження органів влади у галузі інформації.

Дифамація: поняття, захист журналіста, відповідальні сторони.

Правила проведення фото-, відео-, кінозйомки.

ЗМІ і суди. Основні засади співпраці.

6. Практична стилістика:

Функціональні стилі української мови.

Лексичні засоби стилістики.

Синтаксичні засоби стилістики.

7. Теорія масової інформації:

Природа інформації та її основні властивості.

Методологічні підходи до поняття «інформація».

Структура інформаційного процесу.

Роль інформації в інформаційному суспільстві.

8. Інформаційні агентства:

Інформаційні агентства як об'єкт наукового дослідження. Причини виникнення інформаційних агентств.

Основні етапи розвитку інформаційних агентств.

Правове регулювання діяльності інформаційних агентств.

Жанрові особливості повідомлень інформаційних агентств.

9. Видавнича справа та редагування:

Основні тенденції розвитку вітчизняної видавничої справи.

Організація роботи і структура сучасного видавництва.

Методологічні основи редагування.

Видавнича продукція та її види.

10. Журналістська етика:

Види регуляції журналістської діяльності. Службова і професійна етика.

Принципи та норми журналістської етики. Етичні кодекси.

Моральні аспекти роботи журналіста під час збору інформації.

Моральна відповідальність журналіста за наслідки поширення інформації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в основних журналістикознавчих поняттях і термінах, жанрах і принципах журналістики.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень, який містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо основних етапів розвитку української та зарубіжної журналістики, етичних і правових засад журналістської діяльності.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом журналістикознавчим категоріально-понятійним апаратом.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, які абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Журналістика: словник-довідник / автор-укладач І. Л. Михайлин. – К. : Академвидав, 2013. – 320 с.
2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.
3. Іванов В.Ф., Сердюк В.Є. Журналістська етика. – К. : Вища школа, 2007. – 231 с.
4. Карпенко В. О. Журналістика : вступ до фаху. – К. : Університет «Україна», 2011. – 195 с.
5. Карпенко В. О. Журналістська творчість. Теоретично-методичні та практичні засади: підручник. – К. : Університет «Україна», 2012. – 164 с.
6. Михайлин І. Л. Основи журналістики. – Харків : Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2002. – 284 с.
7. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 336 с.
8. Недопитанський М. І. Сучасна українська періодика: типологічний аспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1553>
9. Нерух О. О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник для студентів філологічного факультету, спеціальність «журналістика». – Харків : Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2002. – 110 с.
10. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник. – К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. – 260 с.
11. Чекмишев О. В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: підручник-практикум. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – 129 с.
12. Шевченко В. Е. Текст та зображення: види, функції, оформлення: монографія. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. – 223 с.
13. Шевченко В. Е. Форми візуалізації в сучасному журналі : монографія. – К. : Видавець Паливода А. В., 2013. – 340 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності 061 «Журналістика»
(освітня програма «Журналістика»)
«28» квітня 2023 р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 061 «Журналістика»
(освітня програма «Журналістика»)



Вікторія ПОГРЕБНА